

?kiz Bebek Bekleyen Gebelerde Emzirme Niyet Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?kiz Bebek Bekleyen Gebelerde Emzirme Niyet Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23177>

Özet

?kiz Bebek Bekleyen Gebelerde Emzirme Niyet Ölçe?i (?BBE?NÖ), 2018 y?l?nda Dilek Menek?e taraf?ndan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmis? bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle ikiz gebelik ya?ayan anne adaylar?n?n emzirme niyetlerini ölçmek amacıyla tasarlanm??tır. Ölçek, anne sa?l??? ve çocuk geli?imi alan?ndaki ara?t?rmac?lar için önemli bir araç olup, emzirme e?itimlerinin ve destek programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede kullan?lmaktadır.

Ölçek, toplamda 7 maddeden olumakta ve tek bir faktör yap?s?na sahiptir. Derecelendirme sistemi 5'li Likert tipinde olup, yüksek puanlar güçlü emzirme niyetini i?aret etmektedir. Yap?lan geçerlik ve güvenilirlik çal??malar?, ölçe?in psikometrik açıdan sa?lam oldu?unu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Emzirme niyet ölçe?i, ikiz gebelik, emzirme, psikometrik özellikler, anne sa?l???, niyet, Likert.

Yazarlar

Dilek Menek?e.

Amaç

?kiz Bebek Bekleyen Gebelerde Emzirme Niyet Ölçe?i'nin temel amacı, ço?ul gebelik (ikiz) durumunda olan anne adaylar?n?n do?um sonrası dönemde bebeklerini emzirme konusundaki psikolojik e?ilimlerini ve niyet düzeylerini saptamaktır. ?kiz gebelik, tekil gebeliklere kıyasla daha fazla zorluk ve özel destek gerektirdi?inden, bu spesifik popülasyonda niyetin ölçülmesi kritik öneme sahiptir.

Bu ölçek, özellikle emzirme e?itimlerinin veya müdahalelerinin, anne adaylar?n?n emzirme konusundaki kararlılıklar? üzerindeki etkilerini nicel olarak de?erlendirmek için geli?tirilmiştir. Elde edilen sonuçlar, sa?lık profesyonellerinin hedefe yönelik destek stratejileri geli?tirmesine yardımcı olmay? amaçlanmaktadır.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü psikolojik yap?, bireyin belirli bir davran??? (bu durumda, ikiz bebekleri emzirme) gerçekle?tirme olasılı???na dair bilinçli plan? ve kararlılı??? olan "Emzirme Niyeti"dir. Niyet, genellikle Sa?lık ?nanç Modeli veya Planlı Davran?? Teorisi gibi davran??sal teorilerin merkezi bir bile?enidir.

Ölçek, ikiz gebelik ba?lam?nda annenin emzirmeye yönelik tutumunu, algılanan davran??sal

kontrolünü ve sübjektif normları yansıtan bilişsel ve duygusal unsurlar tek bir faktör altında toplamaktadır. Bu tek boyutlu yapı, niyetin güçlü, tekil bir kararlık olarak ele alındığını göstermektedir.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliği, hem **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA) hem de **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılarak incelenmiştir. AFA sonuçları, ölçeğin 7 madde ve tek bir faktörden oluştuğunu ortaya koymuştur. Bu bulgu, ölçeğin teorik olarak amaçlanan tek boyutlu yapıyı desteklediğini göstermiştir.

DFA ile yapılan analizler, kurulan 7 maddelik tek faktörlü yapının genel olarak iyi bir uyum sağladığını göstermiştir. Bu durum, BBE-NÖ'nün ikiz bebek bekleyen gebelerin emzirme niyetini tutarlı ve geçerli bir şekilde ölçtüğünü doğrulamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği, Cronbach Alfa katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. Yapılan analiz sonucunda ölçeğin Cronbach alfa katsayısı **0,82** olarak saptanmıştır.

Genel kabul görmüş psikometrik standartlara göre, 0.70 üzerindeki alfa değerleri yeterli güvenilirliği işaret ederken, 0.82 değeri, ölçeğin maddelerinin ölçülmek istenen yapıya yüksek düzeyde uyum sağladığını ve ölçeğin son derece güvenilir olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme sürecinde, veri yapısını incelemek amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA) uygulanmıştır. AFA, ölçeğin 7 maddeden oluşan ve tek bir temel faktör etrafında toplandığını göstermiştir. Bu tek faktörlü yapı, ölçeğin sadece emzirme niyetini ölçmeye odaklandığını teyit etmektedir.

Yapının teorik modellerle uyumunu test etmek için **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, model uyum indekslerinin tatmin edici düzeyde olduğunu ve 7 maddelik tek faktörlü yapının örneklem verileriyle genel olarak iyi uyum sağladığını kanıtlamıştır. Bu bulgular, ölçeğin yapısal geçerliliğini güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme

Format: 7 maddeden oluşan tek faktörlü ölçektir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Gebeler (Anne adaylar?)

Ya? Grubu: Do?urganlık ça??ndaki yeti?kin kad?nlar.

Popülasyon Detaylar?: Özellikle **ikiz bebek** bekleyen gebeler üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?r. Derecelendirme ?u ?ekildedir: 1 = hiç kat?lm?yorum, 5 = kesinlikle kat?l?yorum.

Anahtar Kelimeler

Emzirme niyet ölçe?i, ço?ul gebelik, psikometrik analiz, iç tutarlılık, Cronbach Alfa, yap? geçerlili?i, faktör analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: dkose@sakarya.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sakarya Üniversitesi, Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Sakarya (Doktora tezinin yap?ld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, **2018** y?l?nda doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmittir. Kullan?m izinleri ve telif haklar? için sorumlu yazar **Dilek Menek?e** ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçlı kullan?m? için genellikle yazar onay? gereklidir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki adresten indirilebilir: [ikiz-bebek-bekleyen-gebelerde-emzirme-niyet-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Menek?e, D. (2018). *?kiz bebek bekleyen gebelere verilen emzirme e?itiminin emzirme niyetlerine etkisi* (Doktora tezi). Sakarya Üniversitesi, Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

?kiz Bebek Bekleyen Gebelerde Emzirme Niyet Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak metinde sunulmam??t?r. Ancak, ölçek toplam **7**

maddeden olu?makta ve 5'li Likert tipi bir dereceleme kullanmaktadır (1= hiç kat?lm?yorum, 5= kesinlikle kat?l?yorum). Ölçe?in tam metnine ve kullan?m yönergelerine eri?im için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM